

اقسام عمره

اقسام عمره

[۱۷۱] م - عمره هم مانند حج دو قسم است: «واجب» و «مستحب» و بر کسی که شرایط استطاعت را داشته باشد یک مرتبه در عمر واجب می شود و موجب آن مانند حج فوری است و در وجوب آن استطاعت حج معتبر نیست بلکه [۱] اگر برای عمره مستطیع باشد واجب می شود [۲]، هر چند برای حج مستطیع نباشد همچنانکه عکس این هم همینطور است که اگر شخص برای حج استطاعت داشته باشد و برای عمره مستطیع نباشد باید حج به جا آورد لیکن باید معلوم باشد که برای کسانی که از مکه دور هستند؛ مثل ایرانیان که وظیفه آنها حج تمتع است، هیچگاه استطاعت حج از استطاعت عمره و استطاعت عمره از استطاعت حج جدا نیست؛ چون حج تمتع مرکب از هر دو عمل است، به خلاف کسانی که در مکه یا قریب به آن هستند که وظیفه آنها حج و عمره مفرده است که نسبت به آنها استطاعت برای یکی از دو عمل تصور می شود. [۳]

[۱۷۲] م - واجب است بر کسی که می خواهد داخل مکه شود [۴] با احرام وارد شود [۵] و برای احرام باید نیت عمره یا حج داشته باشد و اگر وقت حج نیست و می خواهد وارد مکه شود واجب است عمره مفرده انجام دهد و از این حکم کسانی که مقتضای شغلشان این است که زیاد وارد مکه می شوند و از آن خارج می شوند استثنا شده است. [۶]

[۱۷۳] م - تکرار عمره مانند تکرار حج مستحب است و در مقدار فاصله بین دو عمره اختلاف فرموده اند [۷] و احوط آن است که در کمتر از یک ماه، به قصد رجاء به جا آورده شود. [۸]

[۱]. آیه الله زنجانی: و اگر از اهالی مکه یا حوالی آن باشد استطاعت حج معتبر نیست بلکه...

[۲]. آیه الله سبحانی: برای نائی همیشه مستحب است.

آیه الله مکارم: بنابر احتیاط واجب برای کسانی که اهل مکه هستند یا دور از آن.

[۳]. آیه الله سیستانی: ولی اگر وظیفه آنها بدل به حج افراد شد واجب است در صورت تمکن، بعد از آن عمره مفرده انجام دهند و اگر در آن سال نشد در سال بعد وجوب آن فوری است.

آیه الله نوری: استطاعت حج با استطاعت عمره انفکاک دارد، مخصوصاً در زمان ما که مسأله ثبتنام و رسیدن نوبت برای هر یک با آن یکی فرق می کند، بالاخره عمره مفرده واجب نیست.

[۴]. آیه الله اردبیلی: بلکه بنا بر احتیاط واجب برای ورود به حرم نیز باید محرم شود.

آیه الله سیستانی: ورود به مکه بلکه در حرم بدون احرام جایز نیست. (مناسک، مسأله ۱۴۱).

[۵]. آیه الله زنجانی: ورود به مکه یا حرم بدون احرام جایز نیست و کسی که قصد ورود مکه یا حرم را دارد نباید بدون احرام از مواقیت یا نزدیکی آنها عبور کند و برای احرام...

[۶]. آیه الله اردبیلی: و همچنین کسانی که پس از اعمال عمره تمتع یا مفرده از مکه خارج شده و در همان ماه که اعمال در آن انجام داده اند، به مکه باز گردند.

آیه الله بهجت: و همچنین کسی که بعد از تمام نمودن اعمال حج یا بعد از عمره مفرده از □ مکه خارج شده و بیرون رفته باشد چنین شخصی می تواند در همان ماه خروج بدون گذشتن سی روز بدون احرام وارد مکه شود و در غیر این صورت حکم آن در مسأله ۲۴۱ می آید. (مناسک شیخ، ص ۹۰).

آیه الله خامنه ای: همچنین کسانی که پس از اعمال حج یا عمره مفرده از مکه خارج شده اند و می خواهند در همان ماه ادای حج یا عمره، دوباره وارد مکه شوند، احرام و عمره مجدد واجب نیست. (مناسک حج، م ۶۹).

آیات عظام سبحانی، سیستانی، فاضل: و همچنین کسانی که پس از اعمال حج یا عمره مفرده از مکه خارج شوند و در همان ماه باز گردند.

آیات عظام صافی، گلپایگانی، مکارم، نوری: همچنین در مورد کسانی که در همان ماه که عمره را به جا آورده اند خارج شده و سپس در همان ماه داخل می شوند احرام و عمره مجدد واجب نیست.

[۷]. آیه الله زنجانی: رعایت فاصله بین دو عمره لازم نیست، ولو هر دو برای یک نفر باشد، ولی انجام عمره مفرده در ایام تشریق (۱۱ تا ۱۳ ذی حجه) مشروع نیست و نباید بین عمره و حج تمتع، عمره مفرده به جا آورد و اگر انجام دهد هر چند صحت آن عمره مفرده خالی از اشکال نیست ولی عمره تمتع را باطل می کند و لذا اگر انجام داده باید از حرم خارج گردد (هر چند نباید از مکه خارج شود لذا می تواند به تنعیم برود) و رجاء به عمره تمتع محرم شده، اعمال آن را رجاء به جا آورد و کفایت می کند.

[۸]. آیه الله اردبیلی: فاصله یک ماه معتبر نیست بلکه در یک ماه قمری برای یک نفر نباید بیش از یک عمره مفرده انجام شود؛ بنابراین اگر دو عمره مفرده در دو ماه قمری انجام شود هر چند یکی در پایان ماه اول و دیگری در اول ماه دوم باشد اشکال ندارد. و همچنین تکرار عمره مفرده به نیابت از اشخاص متعدد در یک ماه قمری جایز است. انجام عمره تمتع و عمره مفرده در یک ماه قمری اشکال ندارد ولی نباید در فاصله میان عمره تمتع و حج تمتع، عمره مفرده به جا آورده شود.

آیه الله بهجت: فاصله بین دو عمره لازم نیست بنابر اظهر، اگر چه افضل در عمره ثانیه این است که در ماه دیگری غیر از ماه عمره سابقه باشد و یا فاصله ده روز بین دو احرام باشد، بلکه احدالفصلین احوط است و چنانچه بخواهد یک عمره برای خود و یک عمره برای دیگری به جا آورد، فاصله یک ماه لازم نیست و همچنین است اگر هر دو عمره برای دیگری باشد، همچنان که فاصله بین عمره تمتع و عمره مفرده و بالعکس لازم نیست. (مناسک، مسأله ۱۳۴). □

□ آیه الله تبریزی: در اعتبار فاصله بین عمره تمتع و عمره مفرده، اگر به نیت یک شخص باشد احتیاط ترک نشود.

آیه الله خامنه ای: تکرار عمره مانند تکرار حج مستحب است، و بین دو عمره وجود فاصله معین شرط نیست. ولی بنابر احتیاط در هر ماه فقط یک عمره برای خود می تواند به جا آورد. و اگر دو عمره برای افراد دیگر انجام دهد یا یک عمره برای خود و یک عمره هم برای دیگری به جا آورد، فاصله مذکور شرط نیست. بنابراین اگر عمره دوم را به نیابت از دیگری انجام دهد، جایز است نایب در برابر آن اجرت بگیرد و از عمره مفرده منوب عنه هر چند واجب باشد، کفایت می کند. (مناسک حج، ۷۰م)

آیات عظام خویی، سیستانی، صافی، فاضل، مکارم: (با اختلاف در تعبیر): فاصله یک ماه شرط نیست، بلکه در هر ماه قمری می توان یک عمره انجام داد؛ مثلاً یک عمره در آخر ماه رجب و عمره دوم در اول ماه شعبان واقع گردد. و تفصیل مسأله خواهد آمد.

آیه الله زنجانی: همچنین در مورد مریضی که احرام و انجام مناسک برای او مشقت دارد و نیز کسانی که قبلاً حج یا عمره به جا آورده اند و از احرام قبلی آنها سی روز نگذشته است.

آیه الله سبحانی: فاصله میان دو عمره به صورت یک ماه و یا ده روز مستحب است و شخص می تواند بدون رعایت

این فاصله برای خود و یا دیگران کراراً عمره مفرده انجام دهد.

آیه الله گلپایگانی: فاصله انداختن بین دو عمره مفرده لازم نیست، بلکه می توان در یک روز چندین عمره مفرده به جا آورد.

آیه الله نوری: می تواند هر روز یک عمره به جا آورد.

فاصله بین عمره تمتع با عمره مفرده:

اما در فاصله بین عمره تمتع با عمره مفرد، نظریه آیات عظام چنین است:

آیات عظام تبریزی، خوبی، سبحانی، فاضل: کسی که می خواهد حج تمتع به جا آورد، می تواند قبل از عمره تمتع و یا بعد از حج تمتع، عمره مفرده به جا آورد و بین این دو عمره فاصله معتبر نیست.

آیه الله سیستانی: در اعتبار فاصله بین عمره تمتع و عمره مفرده اشکال است و احتیاط نباید ترک شود و اما انجام عمره مفرده بین عمره تمتع و حج، موجب بطلان عمره تمتع می شود.

آیه الله گلپایگانی: انجام دو عمره پیدرپی، با فاصله کمتر از ده روز مکروه است و احوط ترک آن است، اگر چه اقوی جواز عمل عبادی مکروه است. (آداب و احکام حج، مسأله ۱۰۰۳).